

Балқаш қаласының ауданаралық әділет басқармасы. Заңды тұлғаның мемлекеттік 20 14 ж. 14 . 01
Қайта тіркеу жүргізіледі
БСН 95014000107
Алғашқы тіркелген күні 1998.08.02

Балқаш қаласының ауданаралық әділет басқармасы. Заңды тұлғаның мемлекеттік 20 14 ж. 14 . 01
Қайта өсепке алу тіркеу жүргізілді
№ 115-1430-25
Алғашқы тіркелген күні 1998.08.02

«Қарағанды облысының экономика басқармасы» ММ
басшысының
2021 жылғы «08» қаңтарда
№ 25 бұйрығымен
БЕКІТІЛГЕН

Қарағанды облысы білім басқармасының
Балқаш қаласы білім бөлімінің
«№ 5 жалпы білім беретін мектебі»
коммуналдық мемлекеттік мекемесінің
ЖАРҒЫСЫ

1 тарау. Жалпы ережелер

1. Қарағанды облысы білім басқармасының Балқаш қаласы білім бөлімінің «№ 5 жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – мемлекеттік мекеме) функцияларды орындау үшін мекеменің ұйымдық-құқықтық түрінде құрылған, заңды тұлға мәртебесі бар коммерциялық емес ұйым болып табылады.
2. Мемлекеттік мекемесі түрі: коммуналдық.
3. Мемлекеттік мекеме облыстың жергілікті атқарушы органының шешімімен құрылады.
4. Мемлекеттік мекеменің құрылтайшысы: Қарағанды облысының әкімдігі.
5. Мемлекеттік мекемені басқаруды жүзеге асыратын орган: Қарағанды облысының білім басқармасы «Балқаш қаласының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесі болып табылады.
6. Мемлекеттік мекеменің толық атауы:
мемлекеттік (қазақ) тілінде:
Қарағанды облысы білім басқармасының Балқаш қаласы білім бөлімінің «№ 5 жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі;
орыс тілінде: «««
Коммунальное государственное учреждение «Общеобразовательная школа № 5» отдела образования города Балхаш управления образования Карагандинской области.
7. Мемлекеттік мекеменің орналасқан жері: 100300, Қарағанды облысы, Балқаш қаласы, Желтоқсан көшесі, үй №17.

2 тарау. Мемлекеттік мекеменің құқықтық мәртебесі

8. Мемлекеттік мекеменің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес дербес теңгерімі, банкте шоттары, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы бейнеленген және мемлекеттік мекеменің атауы бар бланкілері, мөрлері болады.
9. Мемлекеттік мекеме басқа заңды тұлғаны құра алмайды, сондай-ақ оның құрылтайшысы (қатысушысы) бола алмайды, Қазақстан Республикасы заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда.
10. Мемлекеттік мекеме өзінің міндеттемелері бойынша өзінің кепілдігіндегі ақшамен жауап береді. Мемлекеттік мекемеде ақша жеткіліксіз болған кезде оның міндеттемелері бойынша Қазақстан Республикасы немесе әкімшілік-аумақтық бірлік тиісті бюджет қаражатымен субсидиялық жауапты болады.
11. Мемлекеттік мекеменің азаматтық-құқықтық мәмілелері, олардың Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің аумақтық қазынашылық бөлімшелерінде міндетті тіркелгеннен кейін, күшіне енеді. Мемлекеттік мекеменің қаржы-шаруашылық қызметін мемлекеттік мекеменің басқару

органы осы тарауда және басқа да заң актілерінде көрсетілген барлық келесі функциялармен жүзеге асыра алады.

3 тарау. Мемлекеттік мекеме қызметінің мәні мен мақсаттары

12. Мемлекеттік мекеме қызметінің пәні: жеке тұлғаның, қоғамның, мемлекеттің мүдделері үшін оқыту және тәрбиелеу; баланың жеке басының жан-жақты дамуына қолайлы жағдай жасау; оқушылардың өзін-өзі тәрбиелеу және қосымша білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыру.

13. Мемлекеттік мекеме қызметінің мақсаты:

1) азаматтардың белгіленген жалпыға міндетті білім беру стандарттарының Қазақстан Республикасының Конституциясымен кепілдендірілген тегін орта білім алу құқығын жүзеге асыру;

2) негізгі жалпы білім беру бағдарламаларын сапалы игеруді қамтамасыз ету;

3) мәдениеті жоғары, қоғамдағы өмірге бейімделген, терең және кеңейтілген білім беру бағдарламаларын сапалы таңдауға және дамытуға дайын интеллектуалды тұлғаны қалыптастыру.

4) Оқушыларды кәсіптік оқытуға бағыттап дайындау.

14. Мемлекеттік мекеме өз мақсаттарына жету үшін келесі қызмет түрлерін жүзеге асырады: бастауыш, негізгі және жалпы орта, қосымша білім. Мекеме мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту саласында (шағын орталықтар, мектепке дейінгі сыныптар) білім беру қызметін ұсынады. Қызметтің барлық түрлері Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 16 мамырдағы № 202 «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» Заңында көзделген рәсімдер орындалғаннан кейін жүзеге асырылады:

мекеменің негізгі міндеттері болып табылады:

1) ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтар, ғылым мен практиканың жетістіктері негізінде жеке тұлғаны қалыптастыруға, дамытуға бағытталған сапалы білім алу үшін қажетті жағдайлар жасау;

2) жеке тұлғаның шығармашылық, рухани және физикалық мүмкіндіктерін дамыту, адамгершілік пен салауатты өмір салтының берік негіздерін қалыптастыру, даралықты дамытуға жағдай жасау арқылы интеллектті байыту;

3) азаматтық пен отансүйгіштікке, өз Отанына, Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге, халықтық дәстүрлерді қастерлеуге, кез-келген конституцияға қарсы және қоғамға қарсы көріністерге төзбеушілікке тәрбиелеу;

4) белсенді азаматтық позициясы бар жеке тұлғаны тәрбиелеу, республиканың қоғамдық-саяси, экономикалық және мәдени өміріне қатысу қажеттіліктерін қалыптастыру, тұлғаның оның құқықтары мен міндеттеріне сапалы қатынасы;

5) ұлттық және әлемдік мәдениеттің жетістіктерімен таныстыру; казак және республиканың басқа халықтарының тарихын, әдет-ғұрыптары мен

дәстүрлерін зерттеу; мемлекеттік, орыс, шетел (ағылшын, неміс) және басқа тілдерді меңгеру;

6) мұғалімдердің әлеуметтік жағдайының жақсаруын қамтамасыз ету;

7) қоғам мен экономика қажеттіліктеріне жауап беретін білім сапасын бағалаудың ұлттық жүйесінің жұмыс істеуі;

8) оқытудың жаңа технологияларын, соның ішінде кредиттік, кашықтықтан, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды енгізу және тиімді пайдалану;

9) жалпы білім беруді, өндірістегі оқытуды және еңбек нарығының қажеттіліктерін байланыстыратын және білім мен құзыреттілікке негізделген әркімнің қоғамдағы жеке әлеуетін барынша арттыруға көмектесетін өмір бойы оқыту жүйесін дамыту;

10) оқушылардың кәсіби мотивациясын қамтамасыз ету;

11) ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдардың білім алуы үшін арнайы жағдайлар жасау.

Қазақстан Республикасының заңнамасына және осы жарғыға сәйкес келесі ақылы білім беру қызметтерін ұсыну:

қосымша білім беру бағдарламалары бойынша оқыту;

1) арнайы курстар мен пәндер циклдерін қосымша оқыту бойынша;

2) жеке оқушылармен жеке негізде оқу жоспарына сәйкес сағат санынан артық пәндер бойынша қосымша сабақтар өткізу;

3) оқушылармен пәндерді қосымша тереңдетіп оқыту үшін (мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттардың тиісті білім беру бағдарламалары шеңберінен тыс).

4) ақысыз білім беру қызметтерінің кепілдендірілген көлеміне кірмейтін басқа білім беру қызметтері

негізгі қызметтің орнына ақылы қызметтерді көрсету мүмкін емес. Мектептің ақылы қызметтерінің бағасы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен бекітілуге жатады;

дамытушы білім берудің жаңа мазмұнын, оны жүзеге асырудың нысандары мен әдістерін, эксперименталды оқу жоспарларын, бағдарламаларын және факультативтік курстарды іздеуді, әзірлеуді ұйымдастыратын білім беру ұйымы болып табылады. Оқу процесін ұйымдастыру, басқару осы жарғыға сәйкес жүзеге асырылады;

оқу-тәрбие қызметі мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттары негізінде әзірленген және міндетті негізгі және қосымша бағдарламаларды әзірлеуді жүзеге асыратын оқу жоспарлары мен бағдарламаларына сәйкес жүзеге асырылады. Мекеменің бағдарламалары мемлекеттік жалпы білім беретін мектептердің типтік бағдарламаларына негізделген;

мемлекеттік мекеме Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңында айқындалған шектерде оқытудың формаларын, құралдары мен әдістерін таңдауда дербес. Оқу процесін жүзеге асыру үшін мемлекеттік мекеме жылдық жұмыс оқу жоспарын және мекеме жетекшісі бекітетін оқу сабақтарының кестесін жасайды және бекітеді;

оқу пәндерін тереңдетіп оқыту үшін мекемеге факультативтерге және әр сыныпқа 4 сағат есебінен оқушылардың таңдауы бойынша қосымша курстарды ұйымдастыруға қаражат бөлінуі мүмкін;

оқыту тілі мемлекеттік тілі болып табылады;

оқу жұмыс жоспарының вариативтік бөлімі қамтамасыз етіледі:

1) жеке таңдау, жеке даму бағдарламасы, инновациялық және оқыту технологияларын қолдану;

2) мекеменің мақсаттары мен міндеттеріне сәйкес келетін қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыруға арналған пәндерді дамытатын жаңа оқу жоспарларын енгізу;

3) оқушылардың ақыл-ой белсенділігін дамыта отырып, шындықты танудың әмбебап әдістерін игеруге бағытталған жеке тұлғаның жалпы мәдени дамуына ықпал ететін, дүниетанымы мен гуманистік санасын қалыптастыратын пәндер мен курстарды енгізу.

мемлекеттік мекеменің құрылымы:

1) әкімшілік (директор және оның орынбасарлары);

2) әдістемелік кеңес, Педагогикалық кеңес, Педагогикалық әдеп жөніндегі кеңес, Қамқоршылар кеңесі, жалпы мектептегі ата-аналар комитеті, сыныптық ата-аналар комитеттері, пәндік әдістемелік бірлестіктер;

3) сынып, топ - мемлекеттік мекеменің негізгі құрылымдық бірлігі;

білім деңгейі:

1) бастауыш білім беру (1-4 сыныптар), негізгі стратегиялық бағыт - бұл кіші жастағы оқушының жеке қабілеттерін ашуға, белсенділіктің негізгі бағыттары мен оқудың оң мотивациясы негізінде бастапқы шығармашылық дағдыларды қалыптастыруға, психофизикалық, интеллектуалды және музыкалық дамуға жағдай туғызуға мүмкіндік беретін оқыту. Оқу бағдарламасын меңгеру мерзімі - 4 жыл;

2) негізгі орта білім (5 - 9 сыныптар) білім мазмұнын жаңартуға бағытталған негізгі әмбебап білім беруді қамтамасыз етеді, күрделі танымдық процестерге көшу үшін арнайы қабілеті мен дағдыларды қалыптастырады; жалпы дамытушы және арнайы курстарды таңдауды қамтамасыз етеді, оқушыларға жеке оқыту жүйесін құруға мүмкіндік туғызады. Азаматтық пен отансүйгіштікке, өз Отаны - Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге, халықтық дәстүрлерді құрметтеуге, кез-келген конституцияға қарсы және қоғамға қарсы көріністерге төзбеушілікке тәрбиелеу. Оқушыларға кәсіптік бағдар беру. Негізгі орта білім орта жалпы білім алудың негізі болып табылады. Әр пәннің мазмұнын зерттеу негізгі орта білім деңгейінде аяқталады. Негізгі орта білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламасын меңгеру мерзімі - 5 жыл;

3) жалпы орта білім беру (10-11 сыныптар) танымға деген қызығушылықтың және оқушының шығармашылық қабілеттерінің дамуын, оқуды саралау негізінде өз бетінше оқу іс-әрекетінің дағдыларын қалыптастыруды қамтамасыз етеді. Міндетті пәндерден басқа, пәндер жеке тұлғаның қызығушылықтарын, қабілеттері мен мүмкіндіктерін, яғни

гуманитарлық немесе жаратылыстану-математикалық бағыттар бойынша мамандандырылған оқытуды жүзеге асыру мақсатында оқушылардың өз қалып бойынша енгізіледі. Жалпы орта білім бастауыш кәсіптік, орта кәсіптік (қысқартылған, жеделдетілген бағдарламалар үшін) және жоғары кәсіптік білім алудың негізі болып табылады. Жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламасын меңгеру мерзімі - 2 жыл.

«Көркем еңбек» пәнін оқыту, сондай-ақ вариативтік компоненттің сағаттарын оқыту мектеп аралық оқу-өндірістік кешен негізінде жүзеге асырылуы мүмкін. Қосымша білім беруді дамыту шеңберінде Қарағанды облысының білім басқармасы «Балқаш қаласының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесі басшысының бұйрығына сәйкес мектептің жұмыс оқу жоспарының ауыспалы бөлігінің сағаттары қосымша білім беру ұйымына берілуі мүмкін;

сағаттар мен сабақтарды ауыстыруды, сондай-ақ үйірмелерді оқытумен байланысты барлық мәселелерді шешуді Қарағанды облысының білім басқармасы «Балқаш қаласының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесі жүзеге асырады. Мемлекеттік мекеме оқу жоспарының ауыспалы компонентін бірнеше сағат бойы мектептен тыс жерде өткізуге құқылы (мәдениет мекемелері, спорт ғимараттары, әскери ғимараттар, ғылыми зертханалар, өндірістік кәсіпорындар, қосымша білім беру ұйымдары және т.б.).

тиісті контингентті көрсете отырып, сыныптар жиынтығы Қарағанды облысының білім басқармасы «Балқаш қаласының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесінің басшысымен келісіледі. Сабақ жиынтығын құруға мекеменің басшысы жеке жауап береді. Сыныптардағы оқушылардың саны қолданыстағы «Білім беру объектілеріне қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық ережелеріне сәйкес, осы білім беру ұйымына тікелей бөлінген бюджеттік қаражатты ескере отырып, санитарлық нормалар сақталған жағдайда белгіленеді;

сыныптар пәндерді оқуда тізімі мемлекеттік білім беру стандартында айқындалатын, саны 24 адамнан кем емес, 2 кіші топқа бөлінуі мүмкін. Егер оқу жылы ішінде оқушылар саны 24 оқушыдан кем болған жағдайда сыныпты 2 кіші топқа бөлу осы оқу жылының келесі тоқсанынан басталады. Жарғының осы тармағында бюджеттің мүмкіндіктері ескерілген;

егер мемлекеттік мекеме өзінің мәртебесі бойынша шағын жинақты мектепке жататын болса, онда оқу процесі әр түрлі жастағы оқушылардың аралас сыныптардағы біліміне сәйкес қамтамасыз етіледі;

шағын жинақты мектептерде жеке пәндерді оқуда және сыныпта 10-16 оқушының қатысуын кіші топтарға бөлуге рұқсат етіледі. Сыныптарды бір сыныпқа біріктіру және біріктіру кезінде әр түрлі жастағы оқушылардың саны 10 адамнан аспауы керек. Шағын жинақты мектептердегі сыныптардың саны болуына 3-10 адамнан немесе одан да көп адамға рұқсат етіледі. Үш немесе төрт сыныпты біріктіргенде, оқу сабақтарын ұйымдастырудың мақсатты кестесі қолданылады. Бірінші сынып пен мектеп біруші сыныптарды біріктіріп оқытуға жол берілмейді;

мемлекеттік мекемеде толық және толық емес жұмыс күнімен жұмыс жасайтын мектепке дейінгі шағын орталық жұмыс істейді. Мектепке дейінгі

шағын орталық заңды тұлға болып табылмайды, бірақ мемлекеттік мекеменің құрылымдық бөлімшесі болып табылады және мектепке дейінгі жастағы балаларды жан-жақты дамыту және олардың ата-аналарына баланы тәрбиелеу мен оқытуды, балаларды әлеуметтік бейімдеуді ұйымдастыруда консультативтік-әдістемелік қолдау көрсету үшін құрылған;

шағын орталыққа қабылдау құжаттарды қабылдау және балаларды мектепке дейінгі білім беру ұйымдарына қабылдау қағидалары негізінде жүзеге асырылады. Балаларды қабылдауға арналған құжаттардың тізбесі құжаттарды қабылдау және балаларды мектепке дейінгі білім беру ұйымдарына қабылдау қағидаларымен және мемлекеттік қызмет көрсетудің тиісті мемлекеттік стандартымен анықталады;

мемлекеттік мекеме оқушыларға денсаулық жағдайы туралы медициналық анықтамаға сәйкес үйде оқыту ұсынады. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің нұсқауына сәйкес аптасына оқу сағатының саны бөлінеді, кесте жасалады, бұйрық мұғалімдердің жеке құрамымен анықталады, сабақтар журналы жүргізіледі. Ата-аналар (занды өкілдер) үйде сабақ өткізуге жағдай жасауға міндетті;

оқу сабағы Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен басталады және аяқталады. Оқу жылының ұзақтығы, академиялық апталар мен демалыс күндерінің санын қоса алғанда, білім беру саласындағы мемлекеттік стандарттың және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарына сәйкес анықталады;

мемлекеттік мекемеде келесі жұмыс және сабақ режимі белгіленуі мүмкін: сабақтың бірінші ауысымында басталуы – 8:00 (8:30 немесе 9:00) сағат, екінші ауысымда – 13:30 (14:00) сағат. Сабақ кестесін мекеме басшысы немесе оны алмастыратын адам бекітеді. Сабақ кестесінде күн сайынғы сабақтың саны, ұзақтығы мен сабақтың кезектілігі, сонымен қатар сабақтар кестесіндегі үзілістердің ұзақтығы көрсетіледі. Мектеп кестесінің мәселелері қалданыстағы «Білім беру объектілеріне қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық ережелерімен реттеледі. Сабақтардың кестесі эпидемиологиялық жағдайға сәйкес, уәкілетті органдар және (немесе) лауазымды адамдар белгілеген шектеу шаралары негізінде өзгеруі мүмкін;

сабақ арасындағы ауысу кезеңінде мекеме Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мектеп асханасында ата-аналар мен жалпыға бірдей білім беру қоры есебінен мектеп асханасында тамақтануды ұйымдастырады;

мемлекеттік мекемедегі тәртіп оқушылардың, тәрбиеленушілердің, мұғалімдердің адамдық қадір-қасиетін құрметтеу негізінде қолдау көрсетіледі. Оқушыларға қатысты физикалық және психикалық зорлық-зомбылық әдістерін қолдануға жол берілмейді. Оқушыларға медициналық басқаруға қатысты әкімшілік пен оқытушылық құраммен бірге оқушылардың денсаулығы мен физикалық дамуына, медициналық шаралардың өткізілуіне және санитарлық-гигиеналық нормалардың сақталуына жауапты мейірбике қызметі. Медициналық көмекті жергілікті денсаулық сақтау органдары

көрсетеді (емханалар). Оқушылар кесте бойынша жоспарлы медициналық тексеруден өтеді;

Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңның талаптарына сәйкес мектеп формасы міндетті. Оны кию тәртібі мен стилі ата-аналар комитетімен немесе камқоршылар кеңесінің келісімімен мекеме басшысының бұйрығымен бекітіледі. Мектеп формасы білім берудің зайырлы сипатына сәйкес келуі керек. Мектеп формасына киім-кешектерді, оның ішінде бас киімдер мен түрлі конфессиялардың діни ұстанымдарының атрибуттарын енгізуге жол берілмейді;

міндетті мектеп формасына қойылатын талаптар Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 14 қаңтардағы №26 бұйрығында айқындалған жалпы талаптарға сәйкес келуі керек;

мемлекеттік мекемеге саяси партиялардың, қоғамдық-саяси және діни ұйымдар мен ұйымдардың ұйымдық құрылымдарын құруға және олардың жұмысына жол берілмейді. Мекеме зайырлы және діни білімнің бөліну принципін сақтауға міндетті. Кез-келген түрде діни білім алуға жол берілмейді;

инклюзивті білім берудің мақсаттарын жүзеге асыра отырып, мекеме ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға олардың білім алуы, дамуында ауытқушылықтарды түзету және білім берудің барлық деңгейлерінде әлеуметтік бейімделуі үшін ерекше жағдайлар жасайды. Оқу орнындағы оқушылардың ата-аналарының немесе басқа заңды өкілдерінің мүдделерін ескере отырып, инклюзивті сыныптар ашылуы мүмкін (бір сыныпта ерекше білім беру қажеттіліктері бар екі баладан артық оқуға болмайды). Инклюзивтік сыныптарға психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялардың қорытындылары мен ұсыныстары негізінде оқуға түскен ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар жалпы білім беру бағдарламасы немесе жеке бағдарлама бойынша оқытыла алады. Инклюзивті сыныптарға жазылған ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар үшін түзету сабақтарын арнайы мұғалімдер (олигофренопедагог, сурдопедагог, тифлопедагог, мұғалім-дефектолог, мұғалім-логопед, логопед) жүргізеді. Мекемеде сөйлеу орталығы өз жұмысын тұрақты негізде жүргізе алады. Лого орталығының ашылуы Қарағанды облысының білім басқармасы «Балқаш қаласының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесі басшысының бұйрығымен ресімделеді;

мемлекеттік мекемеге қабылдау бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымында оқуға жіберудің стандартты ережелері негізінде жүзеге асырылады. Балаларды қабылдауға арналған құжаттар тізімі бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің білім беру оқу жоспарларын іске асыратын білім беру ұйымдарында оқуға қабылдау ережелерімен және мемлекеттік нормативтер көрсетудің тиісті мемлекеттік стандарттарымен анықталады. Бірінші сыныпқа қабылдау үшін баланың ата-аналары немесе заңды өкілдері міндетті тандауға құқылы емес. Сыныптан сыныпқа ауыстыру

педагогикалық кеңестің шешімімен оқу үлгерімі нәтижелеріне сәйкес жүзеге асырылады;

шағын жинақты мектептерден басқа, 0-11 сынып оқушыларының ең аз еңі 12 адамнан кем болмауы керек. Мектепке дейінгі сыныптарға қабылдау ата-аналардың немесе басқа заңды өкілдердің өтініштері бойынша жүзеге асырылады;

үлгерімнің ағымдағы мониторингі, білім алушыларды аралық және қорытынды аттестаттау, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім алушылардың үлгерімін ағымдағы, аралық және қорытынды аттестаттаудың стандартты нәтижелеріне сәйкес жүзеге асырылады;

қорытынды аттестаттаудан сәтті өткен түлектерге мемлекеттік мекеменің мөрімен расталған тиісті білімі туралы мемлекеттік үлгідегі құжат беріледі;

кәмелетке толмаған білім алушыларды шығаруға құқыққа қайшы әрекеттер жасағаны, білім беру ұйымының жарғысын өрескел және бірнеше рет бұзғаны үшін білім беру ұйымын мемлекеттік басқару органының шешімі бойынша ерекше жағдайларда жол беріледі. Жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды шығару туралы шешім қорғаншылық және қамқоршылық органдарының келісімімен қабылданады. Кәмелетке толған білім алушыларды мектептен шығаруға педагогикалық кеңестің шешімі бойынша құқыққа қайшы әрекеттер жасағаны, білім беру ұйымының жарғысын, сондай-ақ үлгерімін өрескел және бірнеше рет бұзғаны үшін жол беріледі;

тәрбиеленушілерді шағын-орталықтың топтарынан шығару ай сайынғы төлем уақытында төленбеген, бала дәлелді себептерсіз және әкімшілікке ескертусіз бір айдан астам уақыт өткізіп алса, медициналық қарсы көрсетілімдер болған жағдайларда жасалады;

оқушыларға дәрігерге дейінгі медициналық қызмет көрсетуді мейірбике мамтамасыз етеді, ол әкімшілікпен және педагогикалық персоналмен қатар білім алушылардың денсаулығы мен физикалық дамуына, емдеу іс-шараларын жүргізуге және санитариялық-гигиеналық нормаларды сақтауға жауапты болады. Дәрігерлік медициналық қызмет көрсетуді жергілікті деңгейдегі денсаулық сақтау органдары (емхана) жүзеге асырады. Оқушылар денсаулығы бойынша медициналық тексеруден өтеді;

жалпы білім беру процесінің қатысушылары: білім алушылар, педагог мамандар, әділеткерлер, білім алушылардың ата-аналары (оларды алмастыратын адамдар) болып табылады.

оқушылар құқылы:

- 1) ақысыз жалпы орта білім алуға;
- 2) әр түрлі ерекше жетістіктері үшін марапатталуға;
- 3) медициналық көмекке;
- 4) кітапхана қорын тегін пайдалануға;
- 5) қосымша (ақылы) білім беру қызметтерін алуға;
- 6) мекемені басқаруға қызметіне қатысуға;

7) адамның қадір-қасиетін құрметтеу, ар-ождан және ақпарат ағымдылығы, өз пікірі мен сенімін еркін білдіруге; ар-ождан және ақпарат

1) мекеменің жарғысы мен ішкі тәртіп ережелерін сақтауға;

2) адалдықпен оқуға және оқу орнының мүлкіне мұқият күтім жасауға, ерекшеліктерін мұлкіне зиян келтірілген жағдайда, оның құндылығын ата-аналарымен бірге қалпына келтіруге және өтеуге;

3) басқа оқушылар мен оқу орнының қызметкерлерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге;

4) мемлекеттік мекеме көрсеткен мектеп формасын киюге; ата-аналары мен кәмелетке толмаған балалардың басқа заңды өкілдері

1) баланың қалауын, жеке бейімділігі мен ерекшеліктерін ескере отырып, оқу орны беретін мүмкіндіктер шеңберінде білім беру нысанын таңдауға;

2) камкоршылар кеңесі немесе ата-аналар комитеті арқылы мекеменің басқару органдарының жұмысына қатысуға;

3) балаларының үлгерімі, тәртібі және оқу жағдайлары туралы ақпарат алуға;

4) балаларын оқыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша кеңестер алуға; ата-аналар және басқа заңды өкілдер міндетті:

1) балалардың қауіпсіз өмір сүруі мен оқуы үшін, олардың интеллектуалды және дене күшінің дамуын, адамгершілік қалыптасуын қамтамасыз ету үшін сау және қауіпсіз жағдайлар жасауға;

2) балаларды мектепке дейінгі тәрбиемен қамтамасыз етуге;

3) мемлекеттік мекеменің жарғысында айқындалған ережелерді сақтауға;

4) балалардың мемлекеттік мекемеге баруын қамтамасыз етуге;

5) мекеменің педагогикалық және басқа қызметкерлерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге;

6) білім беру саласындағы уәкілетті орган белгілеген міндетті мектеп формасына қойылатын талаптарды орындауға;

7) мемлекеттік мекеме белгілеген киім үлгісін сақтауға; ата-аналар (оларды алмастыратын тұлғалар) мекеменің жарғысын, ішкі тәртіп ережелерін сақтауға және өз балаларының тәрбиесі мен оқуына, қандай-ақ мемлекеттік меншікке құрметпен қарауға міндетті.

Мемлекеттік мекемені басқару Қазақстан Республикасының заңнамасына, осы жарғыға сәйкес жүзеге асырылады. Алқалы басқарудың заңнамасы - Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен педагогикалық кеңес.

Мемлекеттік мекемені тікелей басқаруды директор жүзеге асырады.

Директор жауапты:

1) мекеме қызметкерлерінің біліктілік деңгейі, оқу жоспарлары мен оқу процесінің кестесіне сәйкес білім беру бағдарламаларын іске асырғаны үшін, оқушылардың білім сапасы, өмірі мен денсаулығы, оқу процесі кезінде

Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіппен мекеме оқушылары мен қызметкерлерінің құқықтары және бостандықтарын сақтауға.

2) нормативтік актілерді, облыстық және қалалық / аудандық маңызы бар білім беру органдарының бұйрықтарын, лауазымдық нұсқаулықта белгіленген қызметтік міндеттерді орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін; оның ішінде берілген құқықтарды пайдаланбағаны үшін.

3) білім алушының жеке басына қарсы физикалық және (немесе) психикалық зорлық-зомбылыққа байланысты тәрбиенің бір жолғы әдістерін қолданғаны, сондай-ақ кез-келген басқа азғындық әрекеттерді жасағаны үшін директор еңбек заңнамасына сәйкес қызметінен босатылуы мүмкін.

4) өрт қауіпсіздігі, еңбекті қорғау, оқу үдерісін ұйымдастырудың санитарлық-гигиеналық ережелерін бұзғаны үшін директор Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жауапкершілікке тартылады.

Тиісті бейіндер бойынша арнайы педагогикалық немесе кәсіптік білімі бар тұлғалар педагогикалық қызметпен айналысуға рұқсат етіледі. Келесі тұлғалар жұмыс істеуге жіберілмейді:

1) медициналық қарсы көрсетілімдері бар;

2) психиатриялық және (немесе) наркологиялық диспансерде есепте тұрған. Жыл сайын, жылына бір рет, оқу жылының басында мұғалім өзінің психиатриялық және (немесе) наркологиялық диспансерде тіркелмегендігін кез-келген заңды түрде растайды;

3) соттың заңды күшіне енген үкіміне сәйкес мұғалімнің кәсіби қызметін жүзеге асыру құқығынан айырылған;

4) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен әрекетке қабілетсіз немесе әрекетке қабілетсіз деп танылған;

5) Қазақстан Республикасының Еңбек Кодексінде көзделген шектеулер шегінен тыс жүзеге асырылады;

Жұмысқа қабылдау кезінде директор тиісті бос мемлекеттік қызмет орындарын иеленуге қойылатын біліктілік талаптарын басшылыққа алуы тиіс. Тиісті білімсіз оқытушылық қызметпен айналысуға жол берілмейді. Қызметкерлерді педагогикалық қызметке қабылдау тәртібін бұзғаны үшін директор жеке жауапкершілікке тартылады. Мекеме қызметкерлерінің құқықтары мен міндеттері тиісті лауазымға немесе қызмет түріне Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерімен анықталады.

Мектепті басқару формаларының бірі - педагогикалық кеңес. Педагогикалық кеңестің құрамына: білім беру ұйымының жетекшісі (төраға), оның орынбасарлары, мұғалімдер, тәрбиешілер, психолог, әлеуметтік педагог кіреді. Білім беру ұйымының педагогикалық кеңесінің отырыстарына ата-аналар комитетінің немесе қамқоршылар кеңесінің мүшелері шақырылады. Педагогикалық кеңестің құрамы оқу жылына білім беру ұйымы жетекшісінің ұсынысымен бекітіледі. Педагогикалық кеңес өз мүшелерінен бір жыл сайын төрағасын сайлайды.

Педагогикалық кеңес қарастырады:

1) білім беру ұйымында құқықтық актілерді іске асыру жөніндегі шаралар;

2) оқу және оқу-әдістемелік жұмысының жағдайы, оқытудың барлық түрлерінде оқыту әдістерін жетілдіру, оқытудың жаңа технологияларын енгізу мәселелері;

3) оқу-тәрбие жұмысын жоспарлау мәселелері;

4) қорытынды аттестаттау, оқушыларды емтихандарға өткізу, сыныптан тыс қызығарлы құжаттар негізінде оқушыларды емтихандардан босату, оқушыларды келесі сыныпқа көшіру немесе оларды екінші жылға қалдыру, оқушыларды грамотамен, мақтау қағаздарымен марапаттау, негізгі орта білімді үздік бітіргені туралы куәлік беру, негізгі орта білім курсы аяқтау туралы куәлік, үздік аттестат, орта жалпы білім туралы куәлік, белгіленген үлгідегі анықтамаларды беру;

5) оқу жүктемесін бөлу, алдын-ала тарифтеу, аттестаттауға дайындық, мұғалімдерді марапаттау және көтермелеу мәселелері.

Педагогикалық кеңестің жұмысы оқу жылына арналған жоспарға сәйкес жүзеге асырылады, педагогикалық кеңестің отырысында қаралады және білім беру ұйымының жетекшісі бекітеді. Педагогикалық кеңес жылына кем дегенде бес рет жиналады.

15. Мемлекеттік мекеме қызметті жүзеге асыруға, сондай-ақ осы жарғыда бекітілген өз қызметінің мәні мен мақсаттарына сәйкес келмейтін мәмілелер жасауға құқылы емес.

16. Мемлекеттік мекеме қызметінің мақсаттарына қайшы келетін, Қазақстан Республикасының заңдарымен, құрылтай құжаттарымен шектелген немесе оның басшысының жарғылық құзыретін бұза отырып жасаған мәміле: құрылтайшының, тиісті саланың уәкілетті органының, сондай-ақ: оған қатысты құқық субъектісінің осы жарғыда көрсетілген мүлікке қатысты функцияларына қатысты жүзеге асыратын орнанның, осы жарғыда көрсетілген мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органның талабы бойынша жарамсыз болып танылуы мүмкін.

4 тарау. Мемлекеттік мекемені басқару

17. Мемлекеттік мекемеге жалпы басшылықты Қарағанды облысының білім басқармасы «Балқаш қаласының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесі жүзеге асырады.

18. Қарағанды облысының әкімдігі мемлекеттік мекемені қайта құру және тарату туралы шешім қабылдайды.

«Қарағанды облысының экономика басқармасы» мемлекеттік мекемесі Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен келесі функцияларды орындайды:

1) мемлекеттік мекемеге мүлікті бекітіп береді;

2) мемлекеттік мекеменің Жарғысын, бекіту және өзгертулер мен шығарылулар енгізуге;

Қарағанды облысының білім басқармасы «Балқаш қаласының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесі заңнамада белгіленген тәртіппен келесі функцияларды орындайды:

- 1) мемлекеттік мекеменің директорын тағайындайды;
- 2) мемлекеттік мекеменің жеке қаржыландыру жоспарын бекітеді;
- 3) мемлекеттік мекеме мүлкінің сақталуына бақылауды жүзеге асырады;
- 4) мемлекеттік мекеменің басқару органдарының құрылымын, құрылуы тәртібі мен өкілеттік мерзімін, мемлекеттік мекеменің шешімдер қабылдау тәртібін анықтайды;

5) мемлекеттік мекеме басшысының құқықтарын, міндеттері мен жауапкершілігін, оны лауазымынан босату негіздерін айқындайды;

6) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мемлекеттік мекеменің штаттық кестесін, тарифтік тізімдерін және өзге де қаржы-экономикалық құжаттамасын келіседі;

7) мемлекеттік мекемеге берілген немесе өзінің шаруашылық қызметі нәтижесінде сатып алған мүлікті алып қоюға немесе қайта бөлуге мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органға жазбаша келісім береді;

8) мемлекеттік мекеменің құрылтайшысына мемлекеттік мекемені қайта құру және тарату туралы ұсыныстар енгізеді;

9) осы жарғымен және Қазақстан Республикасының басқа заңнамасымен оған жүктелген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

19. Мемлекеттік мекеменің басшысын білім беру саласындағы уәкілетті орган бекіткен тағайындау ережесіне сәйкес «Қарағанды облысының білім басқармасы Балқаш қаласының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесінің басшысы қызметке тағайындайды және қызметтен босатады.

20. Мемлекеттік мекеменің басшысы мемлекеттік мекеменің жұмысын ұйымдастырады және басқарады, Қарағанды облысының білім басқармасы «Балқаш қаласының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесіне тікелей бағынады және мемлекеттік мекемеге жүктелген міндеттердің орындалуы мен оның функцияларын жүзеге асыру үшін жеке жауапкершілікті көтереді.

21. Мемлекеттік мекеменің басшысы бір адамдық басқару қағидаттары бойынша әрекет етеді және Қазақстан Республикасының заңнамасында және осы жарғыда айқындалған оның құзыретіне сәйкес мемлекеттік мекеменің қызметі туралы өз бетінше шешім қабылдайды.

22. Мемлекеттік мекеме жарғысынан тыс қызметті жүзеге асыруға бағытталған мемлекеттік мекеме басшысының әрекеттері еңбек міндеттерін бұзу болып табылады және тәртіптік және материалдық жауапкершілікті қолдануға әкеп соғады.

23. Мемлекеттік мекеменің қызметті жүзеге асыруы барысында мемлекеттік мекеме басшысы Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіппен:

- 1) мемлекеттік мекеме атынан сенімхатсыз әрекет етеді;
- 2) мемлекеттік органдарда, басқа да ұйымдарда мемлекеттік мекеменің мүддесін білдіреді

- 3) шарттар жасайды;
- 4) сенімхаттар береді;
- 5) мемлекеттік мекеменің іссапарларға, тағылымдамаға, қызметкерлерді қазақстандық және шетелдік оқу орталықтарында оқытуға және қызметкерлердің біліктілігін жоғарылатудың өзге де түрлеріне байланысты тәртібі мен жоспарларын бекітеді;
- 6) банк шоттарын ашады;
- 7) барлық қызметкерлер үшін міндетті бұйрықтар шығарады және нұсқаулар береді;
- 8) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мемлекеттік мекеменің қызметкерлерін жұмысқа қабылдайды және босатады;
- 9) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен мемлекеттік мекеменің қызметкерлеріне көтермелеу шараларын қолданады және тәртіптік жазалар қолданады;
- 10) өзінің орынбасарларының және мемлекеттік мекеменің басқа жетекші қызметкерлерінің міндеттері мен өкілеттіктерін анықтайды;
- 11) білім беру ұйымындағы сыбайлас жемқорлықтың алдын-алу және алдын-алу шараларын қабылдауды қоса алғанда, сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы сақтау бойынша жұмысты ұйымдастырады;
- 12) өзіне Қазақстан Республикасының заңнамасымен, осы жарғымен және Қарағанды облысының білім басқармасы «Балқаш қаласының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесімен жүктелген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

5 тарау. Мемлекеттік мекеме мүлкінің құрылу тәртібі

24. Мемлекеттік мекеме мүлкін құны оның теңгерімінде айқындалатын заңды тұлғаның активтері құрайды. Мемлекеттік мекеменің мүлкі келесінің:

- 1) оған меншік иесі берген мүлік;
- 2) өз қызметі барысында сатып алған мүлік (ақшалай кірістерді қоса алғанда);
- 3) Қазақстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынбаған өзге де қаржық өздері есебінен құрылады.

25. Мемлекеттік мекеме дербес иеліктен шығаруға немесе оған бекітілген мүлік пен оған есета қаражаты бойынша мүлікке өзгеше тәсілмен иелік етуге бөлінген құқығы жоқ.

26. Мемлекеттік мекеменің қызметі Қарағанды облысының бюджетінен қаржыландырылады.

27. Мемлекеттік мекеме Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бухгалтерлік есепті жүргізеді және есептер ұсынады.

Мемлекеттік мекеменің есебі мен есеп беруін мемлекеттік мекеменің басқару органы барлық келесі функциялармен жүзеге асыра алады.

28. Мемлекеттік мекеменің қаржылық-шаруашылық қызметін тексеру және ревизия Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.

6 тарау. Мемлекеттік мекемедегі жұмыс тәртібі

29. Мемлекеттік мекеменің жұмыс тәртібі ішкі еңбек тәртібінің қағидаларымен белгіленеді және Қазақстан Республикасы еңбек заңнамасының нормаларына қайшы келмеуі тиіс.

7 тарау. Құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

30. Мемлекеттік мекеменің құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар құрылтайшының немесе осы шешімді қабылдаған органның шешімі бойынша қолданыстағы заңнамала айқындалған өкілеттілерге сәйкес енгізіледі. «Заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен өкілдіктерді тіркеу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу, аумақтық әділет органдарында мемлекеттік тіркеу рәсімінен өтеді.

8 тарау. Мемлекеттік мекемені қайта ұйымдастыру және тарату шарттары

31. Коммуналдық мемлекеттік мекемені қайта құру және тарату Қарағанды облысы әкімдігінің шешімімен жүзеге асырылады.

32. Мемлекеттік мекеме заң актілерінде көзделген басқа негіздер бойынша да таратылады.

33. Мемлекеттік мекемені қайта құруды және таратуды «Қарағанды облысының білім басқармасы» мемлекеттік мекемесімен келісім бойынша Қарағанды облысының әкімдігі жүзеге асырады.

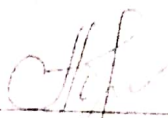
34. Таратылған мемлекеттік мекеменің несие берушілердің талаптары қанағаттандырылғаннан кейін қалған мүлкін «Қарағанды облысының экономика басқармасы» мемлекеттік мекемесі қайта бөледі.

35. Таратылған мемлекеттік мекеменің ақшасы, оның ішінде кредиторлардың талаптары қанағаттандырылғаннан кейін қалған басы заңды тұлғаның мүлкін сату нәтижесінде алынған қаражат тиісті бюджеттің тіркесіне есептеледі.

9 тарау. Мемлекеттік мекеменің филиалдары мен өкілдіктері туралы мәліметтер

36. Мемлекеттік мекеменің филиалдары мен өкілдіктері жоқ.

Директор

(қолы)

А. І. Абдулайева